

Lovforslag nr. L 108. Fremsat den 16. december af ministeren for kulturelle anliggender

Forslag

til

Lov om ændring af lov om musik

§ 1

I lov nr. 306 af 10. juni 1976 om musik foretages følgende ændringer:

1. I § 2, stk. 1, ændres »kan nedsætte« til: »nedsætter«.

2. § 3, stk. 1, nr. 1, affattes således:

»1) musikundervisning af landsdækkende interesse eller af forsøgsmæssig karakter,«

3. § 3, stk. 1, nr. 10, affattes således:

»10) udlån eller anskaffelser af instrumenter og teknisk udstyr samt i særlige tilfælde indretning og forbedring af lokaler, specielt til øvebrug.«

4. I § 4, stk. 2, nr. 3, indsættes efter »fore-

stillinger«: », herunder forestillinger med Den jyske Opera,«

5. I § 4, stk. 2, indsættes som nr. 5:

»5) at orkestrene efter behov og i rimeligt omfang afholder koncerter i og uden for landsdelen.«

6. I § 8, stk. 1, ændres »3« til: »4«.

7. § 8, stk. 2, 2. pkt., ophæves.

8. I § 8, stk. 2, 3. pkt., udgår: », hvoraf et skal være repræsentant for publikum,«.

§ 2

Loven har virkning fra den .
1981.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

I lov nr. 306 af 10. juni 1976 om musik er det i § 15 fastsat, at forslag til revision af loven fremsættes for Folketinget senest i folketingsåret 1980-81.

Om den gældende Lov om Musik henvises til Folketingstidende 1975-76, tillæg A, sp. 3201, tillæg B, sp. 1313, 1755, og tillæg C, sp. 539 samt til forhandlingerne, sp. 5022, 7019, 10022 og 10333.

Den gældende lov er den første i Danmark, som mere alment vedrører musiklivet. Lovens hovedformål, at fremme musiklivet i Danmark, hviler på hovedprincipperne om alsidighed, decentralisering og lige adgang til musikalske oplevelser.

Til loven er knyttet en tilskudsbevilling med henblik på støtte specielt til de i lovens § 3 nævnte 10 områder. Loven er en rammelov, der kan udfyldes i takt med behov og økonomiske muligheder.

Den gældende lov og det i henhold til loven nedsatte Statens Musikråd har nu virket i en 4-årig periode. Musikrådet har til ministeren for kulturelle anliggender afgivet en rapport, som beskriver arbejdet med at føre musikloven og dens intentioner ud i livet, og som indeholder en række forslag til lovrevisionen.

Da musikloven er den første af sin art i verden, vækker den til stadighed opmærksomhed i udlandet. I international sammenhæng har der vist sig at være stor interesse for loven og dens virke.

Den gældende lovtekst har i praksis vist sig at være tilstrækkelig åben og bred til principielt at kunne omfatte de forskelligartede aktiviteter inden for musiklivet. For så vidt har loven altså virket efter sin hensigt.

Lovforslaget indeholder derfor kun enkelte ændringer til den gældende lovtekst.

Ved lovens vedtagelse i 1976 blev der afsat ca. 27½ mill. kr. årligt, hvoraf ca. 4 mill. kr. var merudgifter i forhold til tidligere års finanslovsbevillinger til musikformål.

Forventningerne til den nye musiklov var store, og presset på de til loven knyttede tilskudsbevillinger viste allerede det første år, at behovet ikke kunne opfyldes med de til rådighed værende midler.

Statens Musikråd har i sin ovennævnte rapport til kulturministeren bl.a. udtalt:

»De hidtil til loven knyttede bevillinger har imidlertid ikke gjort det praktisk muligt at opfylde musiklovens formål, intentioner og formuleringer. Bevillingerne er langt fra tilstrækkelige til både på kortere og længere sigt at bevare og udvikle det danske musikliv som helhed inden for alle dets aktivitetsformer og genrer til gavn for en stigende del af befolkningen.«

Med de hidtidige bevillinger har det kun været muligt at imødekomme 15-20 pct. af det samlede konstaterede støttebehov i de ca. 1000 årlige ansøgninger. Dertil kommer, at bevillingerne ikke har gjort det muligt i nødvendigt omfang at iværksætte nye initiativer. Statens Musikråd har udarbejdet planer om sådanne initiativer som et nødvendigt grundlag for at gennemføre lovens principper om alsidighed, decentralisering og lige adgang til musikalske oplevelser. Af bevillingsmæssige årsager har flere af disse projekter måttet udskydes til lovrevisionen.

Den aktive interesse for musik, både hos udøvere og tilhørere, har i de senere år været stærkt stigende. Dette gælder alle områder inden for det danske musikliv. Musikloven er en af årsagerne hertil. De initiativer, som de indkomne ansøgninger sigter på, viser, at der i befolkningen og inden for musiklivets mange områder er interesse og grund for en mangfoldighed af aktiviteter.

Musikloven har til formål at sikre og forbedre udfoldelsesmulighederne for alle former for musik, hvadenten musikken er af ældre eller nyere dato. Dette formål har tillige et socialpolitisk indhold, idet der blandt andet skabes øgede beskæftigelses-

muligheder for professionelle musikere og pædago-ger og forudsætninger for bredere og mere effektive tilbud til befolkningens fritidsbeskæftigelse.

Som en fortsættelse af lovens decentraliseringsprincip peges i en række tilfælde på mulighederne for en delvis bevillingsmæssig støttefordeling mellem de tre offentlige instanser, stat, amts- og primærkommuner. Disse forslag har karakteren af ideer og tilbud. Det er i denne forbindelse væsentligt at fremhæve, at den gældende lovs bestemmelse om mulighed for nedsættelse af amtsmusikudvalg er fulgt op af alle landets 14 amter. Disse amtsmusikudvalgs arbejde samt en række primærkommuners interesse og initiativer har allerede på nuværende tidspunkt i praksis vist sig at være af stor betydning for musiklivet, lokalt, regionalt og i relation til Statens Musikråds arbejde.

Med henblik på revisionen af musikloven har kulturministeriet modtaget skriftlige forslag fra følgende organisationer og institutioner:

Repræsentantskabet for Statens Musikråd
 Dansk Komponistforening
 Dansk Musikbiblioteksforening
 Den danske Jazzkreds
 Det danske Jazzcenter
 Amtsmusikudvalgene
 Folkemusikhusringen
 Vestjysk Symfoniorkester
 Vestjysk Kammerensemble
 Vestjysk Musikonservatorium
 Musikonservatoriernes Fællesråd.

Lovrevisionen har tillige været drøftet med Kommunernes Landsforening og Amtrådsforeningen i Danmark, der har givet udtryk for principiel tilslutning til forslaget, men samtidig understreget sammenhængen med de til rådighed værende midler.

Forslaget har endvidere været forelagt Københavns og Frederiksberg kommuner.

Bemærkningerne til lovforslaget er inddelt i følgende afsnit:

- a) Almindelige bemærkninger.
- b) Bemærkninger til lovens enkelte kapitler.
- c) Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.
- d) Bilag 1. Lovforslagets økonomiske konsekvenser.
- e) Bilag 2. Lov nr. 306 af 10. juni 1976 om musik.

Med baggrund i, at der i 1976 var tale om en helt ny lovgivning på musikområdet har ministeriet fundet det rigtigt at give en udførlig redegørelse for erfaringer fra den nye lov i praksis. Endvidere begrundes i bemærkningerne til de enkelte kapitler

forslagene om øgede bevillinger, der andrager 8 mill. kr. årlig.

Bemærkninger til lovens enkelte kapitler.

Kapitel 1

Statens Musikråd og amtsmusikudvalg

Statens Musikråd.

I lovens § 1 er det fastslået, at Statens Musikråd har til opgave at virke til fremme af musiklivet i Danmark. Loven har herved givet musikrådet en central placering i dansk musikliv og pålagt det et hovedansvar for musiklivets trivsel og videre udvikling.

Musikrådet har følgende funktioner:

1) Rådets indstillende funktion:

Behandlingen af ansøgninger og afgivelse af indstilling til ministeren for kulturelle anliggender om tilskud af musiklovens midler har hidtil været rådets mest tidkrævende opgave, dels fordi en ny praksis har skullet anlægges, dels fordi der siden lovens ikrafttræden den 1. oktober 1976 er indkommet ca. 4.500 ansøgninger.

2) Rådets rådgivende funktion:

Denne funktion har navnlig omfattet følgende hovedområder:

- a) Sager modtaget til udtalelse fra ministerier, især kulturministeriet, vedrørende såvel principielle som konkrete spørgsmål.
- b) Ansøgninger om tilskud til internationale og specielt til nordiske formål.
- c) Forhandlinger og afgivelse af erklæringer i sager behandlet af eller sammen med Teaterråd, forskningsråd, Statens Kunstfond og andre offentlige eller private fonde.
- d) Henvendelser fra offentlige eller private institutioner, organisationer eller fra enkeltpersoner om musikforhold.

3) Rådets initiativtagende funktion:

Blandt en lang række initiativer kan som de vigtigste nævnes rådets initiativ til:

Nedsættelse af et fælles udvalg mellem kulturministeriet og undervisningsministeriet angående musikundervisningsområdet,

etablering af et Landssekretariat for amatørmusikområdet,

oprettelse af en instrumentbank,

oprettelse af Det danske Musikinformationscenter og

nedsættelse af en række udvalg og iværksættelse af undersøgelser på musikområdet.

4) Rådets internationale funktion:

Rådet er født medlem af IMC (International Music Council) og NOMUS (Nævnet for nordisk Musiksamarbejde).

Rådet har siden nedsættelsen pr. 1. oktober 1976 afholdt gennemsnitligt 3 møder månedligt af 3-4 timers varighed. Desuden er der afholdt forberedende arbejdsudvalgsmøder, møder med Repræsentantskabet for Statens Musikråd samt møder i international sammenhæng.

I forbindelse med Musikrådets mødevirksomhed bør fremhæves rådets samarbejde med amtsmusikudvalgene som har udviklet sig til at blive et værdifuldt led i dansk musiklivs organisatoriske struktur. Denne udvikling har ikke alene været af værdi for musikrådets egne funktioner, men også for den videre udvikling af hovedtanken om en decentralisering af musiklivet.

Ministeriet finder, at Statens Musikråd siden oprettelsen i 1976 fuldt ud har opfyldt de krav, som loven har stillet til det.

Amtsmusikudvalgene.

Det er amtsmusikudvalgenes opgave at fremme musiklivet i amterne. Udvalgene medvirker til at samordne den musikalske virksomhed i amtet og afgiver indstilling til amtsrådet og Statens Musikråd om støtte efter lovens §§ 3 og 7. Vejledende retningslinjer for amtsmusikudvalg blev udsendt af kulturministeriet den 21. oktober 1976, jfr. musiklovens § 11, 2. pkt.

Det har efter loven været en frivillig sag for hvert enkelt amtsråd, om det ønskede at nedsætte et amtsmusikudvalg. Amterne har imidlertid i den forløbne periode siden musiklovens ikrafttræden fulgt lovens henstilling, således at der i hele landet er nedsat amtsmusikudvalg. For Københavns og Frederiksberg kommuner er der ikke etableret lignende udvalgssystemer, men Statens Musikråd har et løbende samarbejde med de to kommuner om konkrete sager. Det ville være ønskeligt, at samarbejdet med hele det storkøbenhavnske område blev yderligere koordineret og effektiviseret.

Med amtsmusikudvalgene har Musikrådet haft et snævert samarbejde om ansøgningerne til de årlige musiklovsmidler. Ansøgningerne har været til udtalelse i eller været forhandlet med udvalgene i de berørte amter, ligesom der har været forhandlinger om principper og muligheder for tilskud fra stat og amt. En række amter har imødekommet musikudvalgenes ønsker om bevillinger til musikformål på amtsplan. Amtsmusikudvalgene har desuden i vidt omfang påbegyndt løsningen af musik-

fremmede opgaver og samordningsopgaver, som efter loven er henlagt til udvalgene.

Da alle amter har nedsat musikudvalg, finder man, at nedsættelsen af amtsmusikudvalg bør gøres obligatorisk, jfr. bemærkningerne nedenfor pg. 12, sp. 1 til ændringsforslag nr. 1.

Til yderligere fremme af musiklovens formål er det ønskeligt at der fremtidig tilstræbes en udbygning af samarbejdet mellem amtsmusikudvalg og primærkommuner. Bl.a. kommunale kulturudvalg eller musikudvalg, som er nedsat i enkelte kommuner, vil kunne komme i betragtning her.

Som en praktisk foranstaltning over for ansøgere vil det blive tilstræbt, at ansøgninger om musiklovsmidler tillige betragtes som ansøgninger til amtsmusikudvalgene.

Musiklovens formål om decentralisering gør det ønskeligt, at der stiles mod vejledende bevillingsmæssige fordelingsprincipper mellem stat, amter og primærkommuner. Fastlæggelse af sådanne principper for støtte vil kunne ske efter følgende retningslinjer, som allerede delvis følges i praksis:

1. Aktiviteter af landsdækkende karakter støttes af staten.
2. Aktiviteter af regional eller lokal karakter støttes af amts- og/eller primærkommuner.
3. Regionale eller lokale initiativer hvor amts- og/eller primærkommunal støtte gør det naturligt, at et statstilskud udløses.

Ministeriet vil i samarbejde med Amtrådsforeningen og Kommunernes Landsforening tilstræbe en videre udformning af disse støtteprincipper.

Kapitel 2

Støtteområder

§ 3

Kapitel 2 (§ 3) omfatter lovens 10 støtteområder. Indholdet af denne bestemmelse og de til bestemmelsen knyttede tilskudsbevillinger er afgørende for musiklovens funktion og dens positive indvirken på det danske musikliv. Der vil derfor i det følgende blive givet en redegørelse for lovbestemmelsens støtteområder med en beskrivelse af de hidtidige erfaringer og af baggrunden for de foreslåede ændringer og suppleringer til den gældende lovs tekst, bemærkninger og bevillinger.

ad § 3, stk. 1, nr. 1): Musikskoler.

Bemærkningerne til den gældende lov samt størrelsen af de hertil knyttede tilskudsbevillinger forudsætter, at støtten til den normale drift af musikskoler overvejende er et kommunalt anliggende.

Den frivillige musikundervisning i Danmark baserer sig organisatorisk og økonomisk overvejende på Lov om Fritidsundervisning m.v., Lov om Folkeskolen, § 3, stk. 3 eller på individuelle kommunale beslutninger om opbygning og drift af musikskoleinstitutioner. På linje med andre fritidsaktiviteter for befolkningen bør den normale drift af den frivillige musikundervisning også fremtidig være et kommunalt støtteanliggende.

Den store stigning i antallet af musikskoler, fra ca. 50 i 1970 til for tiden ca. 300, viser, at befolkningen har haft et stort uopfyldt behov for musikundervisning og musikudøvelse, og at mange kommuner derfor har følt det nødvendigt og rimeligt at medvirke til etablering og drift af frivillig musikundervisning.

Af Statens Musikråds foreløbige landsdækkende undersøgelse af den frivillige musikundervisning, samt af de regionale undersøgelser, som enkelte amtsmusikudvalg har foretaget, fremgår imidlertid, at den frivillige musikundervisnings aktiviteter og vilkår er af meget forskellig karakter og omfang. Undersøgelsen viser blandt andet, at der mangler tilstrækkeligt kvalificerede lærere, rimeligt forsvarlige lokaler og faciliteter, mere bekostelige orkestrinstrumenter samt muligheder for individuel instrumentalundervisning, bl.a. med henblik på sammenspil i orkestre, ensembler m.v., i første række inden for amatørområdet.

Generelt savnes også en effektiv koordinering af eksisterende tilbud om musikundervisning, herunder koordinering mellem den frivillige musikundervisning og den musikundervisning, som – obligatorisk eller frivilligt – finder, eller fremtidigt bør finde sted inden for blandt andet folkeskolen, gymnasieskolen og seminarierne. Forholdene omkring og forbindelsen mellem den frivillige og den obligatoriske musikundervisning drøftes for tiden i det musikundervisningsudvalg, som i november 1979 blev nedsat som et fællesudvalg mellem undervisningsministeriet og kulturministeriet.

Den gældende bestemmelse i § 3, stk. 1, nr. 1 er affattet således: Støtte kan ydes til »driften af musikskoler og sammenslutninger af sådanne«.

Lovforslaget om ændring af denne bestemmelse har til hensigt at skabe overensstemmelse med praksis hvorefter støtten til den normale drift af den frivillige musikundervisning først og fremmest anses for et primærkommunalt anliggende, hvori mod opfyldelsen af behov og mangler af landsdækkende interesse er et statsligt og delvis et amtskommunalt anliggende. Denne ansvars- og støttefordeling bygger bl. a. på, at Lov om Fritidsundervisning m.v. sikrer muligheden for individuel in-

strumentalundervisning og sammenspil både for børn og voksne.

Følgende områder af landsdækkende betydning ønskes fremmet:

- a) Konsulentordning med henblik på praktisk rådgivning af institutioner inden for den frivillige musikundervisning.
- b) Udarbejdelse og fremme af programmer og kurser for uddannelse og efteruddannelse af lærere.
- c) Forbedrede muligheder for udlån af specielt dyrere instrumenter, jfr. nedenfor ad § 3, stk. 1, nr. 10).
- d) Etablering og drift af regionalt placerede grundkurser.

Siden den 1. september 1976 har staten af musiklovens midler i en tredeling sammen med Ringkøbing amt og Holstebro kommune støttet driften af musikalsk grundkursus på Holstebro Musikskole i en treårig forsøgsperiode. Antallet af ansøgere til kurset har været stort, og de kommer fra hele Ringkøbing amt. Et af kursets formål er at foruddanne elever med henblik på optagelse på et af landets fem musikkonservatorier med sigte på en egentlig professionel musikeruddannelse eller en musikpædagoguddannelse. Grundkursets relevans og effektivitet i relation til elevens opfyldelse af de stærkt skærpede optagelseskrav til konservatorieuddannelser viser sig blandt andet ved, at samtlige elever, der har fuldført grundkurset, har bestået optagelsesprøverne på musikkonservatorierne.

Grundkursets relevans og væsentlige betydning for det fremtidige musikliv har tillige vist sig ved, at det tiltrækker kvalificerede professionelle musikere og pædagoger, som igen har været medvirkende til at Holstebro Musikskole har 1600 elever og 20 forskellige orkestre, ensembler og kor på amatørbasis samt et professionelt ensemble. Erfaringen fra dette forsøg viser derfor, at grundkurser er af vital betydning for det lokale/regionale musikliv. Det er ønskeligt, at der andre steder i landet oprettes musikalske grundkurser med en rimelig regional dækning. Hvis der oprettes regionale grundkurser – eksempelvis for et amt – vil staten, såfremt kursene i øvrigt opfylder visse kvalitative forudsætninger, indgå i en tilskudsfordeling med amts- og primærkommuner.

Grundkurset i Holstebro har i første række haft til formål at foruddanne professionelle musikere og pædagoger. Grundkurser må imidlertid tilpasses de lokale/regionale behov og ønsker og

må indebære kvalificerede muligheder for »videreuddannelse« af amatører med henblik på etablering og funktion af ensembler og orkestre på amatørområdet. Grundkurser vil også kunne anvendes til uddannelse og videreuddannelse af musikpædagoger eller pædagoger, som forudsættes at anvende og formidle musik i undervisningen. Også andre grunduddannelser eksempelvis for organister, vil kunne indgå i undervisningen.

Forslaget vil gøre det muligt at yde statstilskud til forsøgsmæssig etablering og drift af grundkursusystemer.

e) Undervisning i rytmisk musik.

Det er af væsentlig betydning for landets aktuelle og fremtidige musikliv, at der gives mulighed for undervisning i alle musikgenrer. Inden for den rytmisk- og improvisationsprægede musiks områder (jazz, beat, rock m.v.) er undervisningsmulighederne meget få og af stærkt varierende kvalitet. Den rytmiske musik bør derfor indgå som en naturlig del af tilbudene i såvel den frivillige som den obligatoriske musikundervisning på landets forskellige undervisningsinstitutioner.

Bortset fra enkelte kurser af kort varighed findes der i Danmark ingen uddannelsesmuligheder for professionelle musikere og pædagoger på det rytmiske område. Der findes derfor kun få undervisere med rimelig pædagogisk baggrund, som kan viderebringe den rytmiske musik til musikpædagoger og til de pædagoger, som forudsættes at anvende og formidle musik i undervisningen.

Etablering af uddannelses- og videreuddannelsesmuligheder for professionelle musikere og pædagoger er den afgørende forudsætning for, at den rytmiske musik kan indgå som en naturlig del af forskellige former for musikundervisning og musikudøvelse.

Det er nødvendigt for imødekommelse af et stort behov, specielt hos ungdommen, at musikloven kan anvendes til forsøgsmæssig etablering af undervisning inden for den rytmiske musiks område.

Gennemførelse af ovennævnte forslag om forbedrede uddannelsesmuligheder for musikpædagoger, om etablering af grundkurser, af uddannelsesmuligheder inden for den rytmiske musik og af en konsulentordning for den frivillige musikundervisning indebærer en merbevilling på kr. 2.500.000.

ad § 3, stk. 1, nr. 2): Amatørmusik

Deltagelse i obligatorisk og frivillig musikundervisning samt i amatørmusikaktiviteter er en nødvendig forudsætning for et aktivt musikliv. I alle dele af landet findes mange amatørorkestre, -ensembler og -kor. Et stort – og i øvrigt stigende – antal af befolkningen anvender en væsentlig del af fritiden til aktiv musikudøvelse.

Bemærkningerne til den gældende lov forudsætter, at støtten til amatørmusikaktiviteter overvejende er et primærkommunalt og delvis et amtskommunalt anliggende. Omkring 35 pct. af de permanente arbejdende amatørorkestre og -kor oppebærer støtte til specielt instruktion efter bestemmelser i Lov om Fritidsundervisning.

For en væsentlig del af aktiviteterne på skoler, musikskoler og på amatørområdet er mangelen på kvalificerede dirigenter og sammenspilsinstruktører et alvorligt problem, som må løses gennem forøgede og forbedrede muligheder for uddannelse og videreuddannelse.

En række andre bestemmelser i det foreliggende forslag har til formål at forbedre også amatørmusikens vilkår i Danmark.

Med støtte af musiklovens midler er oprettet et landssekretariat for dansk amatørmusik. Dette sekretariat har vist sig at have stor praktisk betydning.

Gennemførelse af ovennævnte forslag på amatørmusikområdet om efteruddannelse af dirigenter/instruktører, landsdækkende aktiviteter samt sammenspilsaktiviteter med professionelle indebærer en merbevilling på kr. 400.000.

ad § 3, stk. 1, nr. 3): Musikforeninger m.v.

Koncerter med professionel medvirken i musikforeninger, jazzklubber m.v. rundt om i landet er af uvurderlig betydning for det lokale musikliv og den lokale musikinteresse, også i henseende til at skabe interesse for og udvikle den aktive amatørmusikudøvelse.

Aktiviteterne i de lokale musikforeninger og klubber m.v. er afhængig af privatpersoners interesse for at udbrede kendskabet til musik, af en fast medlemsskare samt af offentlig støtte. Af musiklovsbevillingerne for 1980 er der ydet støtte med normalt mellem 4.000 og 7.000 kr. til mere end 100 musikforeninger, jazzklubber m.v. Disse beløbsstørrelser er imidlertid ikke tilstrækkelige til, at foreninger og klubber tør udvide koncertaktiviteterne eller prøve et nyere repertoire.

På længere sigt bør det overvejes, om basisstøtten til de lokale og regionale koncertaktiviteter med professionel medvirken, herunder musikfore-

ninger og jazzklubber, kan overtages af amts- og primærkommuner. Musiklovstøtten vil herefter i højere grad end nu kunne ydes som transportstøtte, som støtte til koncerter med ny, uetablerede musikformer og som støtte til mere omkostningskrævende projekter.

Også landsdækkende sammenslutninger på området bør kunne støttes.

Loven indeholder mulighed for etablering af abonnementsordninger og publikumsorganisationer. Der har hidtil ikke været grundlag for at realisere disse muligheder, som ministeriet i øvrigt prioriterer lavere end den direkte støtte.

Gennemførelse af ovennævnte forslag om forbedrede aktivitetsmuligheder for musikforeninger, jazzklubber og lignende indebærer en merbevilling på kr. 400.000.

ad § 3, stk. 1, nr. 4) og 5): Professionelle orkestre, ensembler, kor m.v.

De landsdækkende turnéaktiviteter for de professionelle orkestre, ensembler, kor m.v. inden for alle genrer er ikke alene af for ringe omfang, men tillige for ulige fordelt på de enkelte områder i landet.

Skønt landet må siges at have et rimeligt antal professionelle symfoniske orkestre, afholdes der orkesterkoncerter alt for få steder i landet, idet kun Sjællands Symfoniorkester og Sønderjyllands Symfoniorkester har haft en egentlig turnévirksomhed. De otte store offentligt støttede orkestre – Det kgl. Kapel, Danmarks Radios to symfoniske orkestre samt de fem landsdelsorkestre – har således tilsammen en uudnyttet kapacitet, der også bør komme de befolkningsgrupper til gode, der bor langt fra orkestrenes hjemsteder. Gentagne opførelser af de indstuderede koncertprogrammer vil i øvrigt kunne have kunstnerisk værdi for orkestrene selv.

Omkostningerne ved sådanne orkesterbesøg, (transport, særskilte honorarer, direkte koncertudgifter) vil være overkommelige for publikum og de modtagende kommuner og amter, således at en rimelig dækning af hele landet med levende symfonisk musik snarere er et organisatorisk end et økonomisk problem. For landsdelsorkestrenes vedkommende er derfor foreslået en tilføjelse til § 4, stk. 2, nyt nr. 5 jfr. bemærkningerne til ændringsforslag nr. 5, pg. 12, sp. 2.

Der er fra forskellig side rejst kritik af, at landsdelsorkestrenes repertoire ikke i rimeligt omfang omfatter nyere, herunder danske, værker, jfr. lovens § 4, stk. 2.

Det er afgørende, at der til stadighed og i højere grad end nu sker offentlige fremførelser af danske musikværker, og at værker af nyere dato får en rimelig placering. Blandt andet bør mulighederne for bestilling af nye musikværker udnyttes i højere grad end nu.

Ud over den betydning de otte professionelle symfoniorkestre har ved deres koncerterende virksomhed, giver de et godt grundlag for kammermusikalsk og pædagogisk virksomhed i deres respektive områder. Man har tillige gode erfaringer i disse henseender fra Vestjysk Kammerensemblers virksomhed.

I de områder i Danmark, der ikke kan drage nytte af en sådan kammermusikalsk og pædagogisk virksomhed, bør derfor med støtte fra det offentlige oprettes regionale ensembler med fastansatte, professionelle musikere på heltid.

Såfremt der oprettes ensembler, vil staten indgå med et tilskud til lønudgifterne. De resterende udgifter må modsvares af øvrige offentlige tilskud samt af indtægter ved koncerter og undervisningsvirksomhed.

Et fast ensemble bør kunne opfylde de bredest mulige formål og vil eksempelvis kunne bestå af 1 strykerkvintet, 1 blæserkvintet, 1 klaver/cembalo, 1 slagtpøj/pauke, 1 trompet, 1 basun/tuba samt en dirigent, som tillige skal fungere som administrator for ensembles virksomhed. Også mulighederne for samarbejde med andre orkestre og ensembler, herunder regimentsmusikken, i området bør overvejes.

Som udgangspunkt for ensembles virkeområde vil ordningen for Vestjysk Kammerensemble kunne være vejledende:

1. en ensemblevirksomhed med skiftende repertoiresætninger,
2. en symfonisk virksomhed som basis i et regionalt amatør-symfoniorkester samt
3. en musikpædagogisk virksomhed ved musikskoler, grundkursus, konservatorier m.v. i området.

Den skitserede ordning for en helhedsbetonet ensembleløsning er en blandt flere muligheder. Behov og ønsker og dermed støtteordningen fra det offentlige vil kunne variere fra område til område. Skal basisensembleordningen imidlertid have en tilstrækkelig bred anvendelighed og effekt, må ensemblet være af en rimelig størrelse og med en til formålet relevant instrumental sammensætning.

Det hidtil eneste eksisterende *rytmiske* ensemble med permanent offentlig støtte er Danmarks Radios Big Band.

Forskellen i arbejdsform mellem de rytmiske og de klassiske ensembler er så store, at det næppe er

hensigtsmæssigt at anvende ensartede modeller på de to områder.

En bedre landsdækning på det rytmiske område må i første række ske ved turnéordninger. En række periodevis udvalgte ensembler med skiftende sammensætning og størrelse (fra big bands til duo) må indgå i en landsdækkende turnévirkosomhed, som omfatter alle arter inden for den rytmiske musik (jazz, beat, rock m.v.)

Staten bør afholde de med turnéaktiviteterne forbundne basisudgifter (udgifter til transport, ophold og informationsmateriale m.v.), medens udgifter til honorarer og lokale arrangementsudgifter forudsættes afholdt af publikum og ved øvrige offentlige tilskud.

Ved den praktiske udformning af turneerne bør det tilstræbes, at de turnerende ensembler bidrager til at opbygge en pædagogisk virksomhed på det rytmiske område ved tilbud om koncerter og undervisning ved skoler og musikskoler.

Blandt andet ved hjælp af de midler, som er frigjort i forbindelse med Den danske Kvartets ophør som statskvartet pr. 1. april 1979, er der bevilget støtte af musiklovens midler til et antal professionelle ensembler inden for både det klassiske og det rytmiske område. Bevillingerne er ydet til udvidet koncerterende virksomhed og de hermed forbundne udgifter til speciel transport af og vikarer for medlemmer af ensembler.

Forslagene om turnéordninger for professionelle orkestre og ensembler, om regionale ensembler samt om oprettelse af regionale grundkurser må ses som sammenhængende dele af en helhed, som skal tilgodese lovens hovedprincipper om alsidighed, decentralisering og lige adgang til musikalske oplevelser.

Gennemførelse af ovennævnte forslag om en bedre landsdækning af professionelle orkestre, ensembler m.v. i form af oprettelse af regionale basisensembler og turneer med specielt rytmiske ensembler indebærer en merbevilling på 1.500.000 kr.

ad § 3, stk. 1, nr. 6): Koncertvirksomhed og musikdramatisk virksomhed.

Støtteområderne i denne bestemmelse er af vidt forskellig karakter: enkeltarrangementer, faste spillesteder (eksempelvis jazzhuse), sommerfestivals, kirkekoncerter, skolekoncerter og eksperimenterende musikdramatik. Ansøgningerne viser, at der overalt i landet er et stigende behov for at overvære koncerter med professionelle kunstnere på de lokale spillesteder.

Koncerter for skolesøgende (skolekoncerter) med professionelle orkestre, ensembler, kor, solister m.v. er af betydning for kommende generationers naturlige interesse og forståelse for musikken som kunst og som fritidsbeskæftigelse. Skolekoncerter er desuden et uundværligt middel i bestræbelserne på at udvikle en fordomsfri holdning til samtidens musik inden for alle genrer.

Folkeskoleloven og fritidsloven indebærer i et vist, mindre omfang mulighed for gennemførelse af undervisningsintegrerende koncertaktiviteter, Flere både klassiske og rytmiske ensembler afholder skolekoncerter på eget initiativ eller i større koncertformidlende organisations regi. Også enkelte landsdelsorkestre eller ensemblebesætninger fra symfoniorkestre afholder skolekoncerter.

Skolekoncerter er ikke i første række et statsligt støtteanliggende. Musikloven bør imidlertid give mulighed for at støtte forsøgsprojekter og særligt omfattende, udgiftskrævende projekter. Musikloven bør endvidere kunne yde støtte til egentlige turnéudgifter for ensembler m.v., som afholder skolekoncerter.

Ved siden af *musikdramatiske forestillinger* på de to faste institutioner, Det kgl. Teater og Den jyske Opera, opføres i stigende omfang musikdramatiske værker i kraft af en række frie gruppers initiativer. Dette gælder både amatørområdet og det professionelle område, hvor i særlig grad eksperimenterende værker, herunder værker inden for den rytmiske musik område, bringes til opførelse. Kammeroperaformen har vist sig at være umiddelbart interessevækkende for publikum, også i relation til skolekoncertområdet.

Musikdramatiske opførelser uden for Det kgl. Teater og Den jyske Opera kan støttes i henhold til teaterloven, specielt § 17, som dog tillige skal omfatte støtte til gæstespil. Musiklovens § 3 og de hertil knyttede bevillinger åbner i begrænset omfang mulighed for at støtte aktiviteter, navnlig inden for den nutidige musikdramatik.

Selvom opførelse af nutidig musikdramatik gennemgående er langt mindre bekostelig end det klassiske repertoire, er de midler, der er til rådighed under musikloven og teaterloven tilsammen utilstrækkelige i forhold til det talent og det intinitativ, der er til stede.

Der bør skabes økonomisk mulighed for, at musikdramatikken i dens bredest mulige afskygninger kan eksperimenterere og forny sig i takt med de udviklinger, som i øvrigt finder sted på musikens område og i befolkningens interesser. Specielt på musikdramatikens område bør der skabes mulighed for øget statsstøtte til frie initiativer.

Gennemførelse af ovennævnte forslag om forbedrede muligheder for lokale koncert- og musikdramatikaktiviteter med professionelle kunstnere i festivals, »huse«, kirkekoncerter, skolekoncerter indebærer en merbevilling på kr. 700.000.

ad § 3, stk. 1, nr. 8): Udgivelser.

Den gældende bestemmelse omfatter tilskuds- muligheder til udgivelse og udbredelse af noder, musikpublikationer (bøger og tidsskrifter m.v.) og fonogrammer (grammofonplader og lydband).

Der er hidtil – bortset fra en fast bevilling til Samfundet for udgivelse af dansk Musik – ikke givet tilskud til udgivelse af noder og bøger.

For at forbedre amatørmusikrådets muligheder for information om og lån af nodemateriale specielt til ny dansk musik og til større værker sigtes der mod oprettelse af en »nodebank«, hvis opgave det først og fremmest er at yde støtte til indkøb eller leje af noder til ny dansk musik eller til indkøb af større værker for orkestre, kor og ensembler.

På *tidsskriftsområdet* er kun ydet støtte til følgende tre landsdækkende fagtidsskrifter af almen interesse: Dansk Musik Tidsskrift (DMT), MM: Tidsskrift for rytmisk Musik samt – som forsøg – Modspil.

Fonogrammer er i dag et effektivt middel til at præsentere, dokumentere og videreformidle musik, specielt når der er tale om nye og mere ukendte værker og udøvere. Gennem fonogrammer, særlig ved anvendelse i radio, skabes ofte interesse og mulighed for levende opførelser.

De årlige ansøgninger på musiklovens område har omfattet mellem 80 og 100 enkeltproduktioner med et samlet ansøgt tilskud på mellem 2 og 3 mill. kr.

Med henblik på en mere systematisk udbredelse af offentligt støttede udgivelser er fonogramstøtten hidtil stort set koncentreret til Dansk Musik Antologi og Den danske Jazzkreds. Der er kun i ganske få tilfælde bevilget støtte til individuelle ansøgere.

Danske musikværker og danske musikudøvere er i alt for ringe omfang repræsenteret på fonogrammer. Af kultur- og musikpolitiske årsager bør det offentlige derfor ud fra en kvalitativ vurdering skabe støttemæssig mulighed for, specielt i form af garantier, at muliggøre en rimelig produktion og udbredelse af fonogrammer med dansk musik og danske udøvere.

Det er imidlertid afgørende for interessen for og den kulturpolitiske betydning af en fonogramproduktion, at den kan indgå i et effektivt og konstant

distributionssystem, omfattende præsentation, information, lagerbeholdning og købsordninger. Mange af disse udgivers aftagere er ikke almindelige kunder i pladeforretningerne, og det må tilstræbes, at der opnås den størst mulige spredning, ikke blot for at øge salgstallet, men for at sikre, at de offentligt støttede udgivelser når frem til de brugere, de er beregnet for. Det er derfor væsentligt, at der skabes økonomisk baggrund for at kunne afprøve nye distributionsveje.

Gennemførelse af ovennævnte forslag om oprettelse en »nodebank« for amatørmusikområdet samt om forsøgsordninger på fonogramområdet (udgivelse og distribution) indebærer en merbevilling på kr. 500.000.

ad § 3, stk. 1, nr. 9): Arkivering, dokumentation og information.

Af musiklovens midler er i enkelte tilfælde ydet støtte til informationsvirksomhed i forbindelse med driftstilskud til en række landsdækkende interesseorganisationer og institutioner.

Den 1. april 1980 er oprettet den selvejende institution Det danske Musikinformationscenter, forkortet »MIC«.

Ifølge vedtægterne er musikinformationscentrets formål at udbrede kendskabet til dansk musik og musikliv inden for alle genrer i ind- og udland, og at samordne, udbygge og supplere eksisterende registrerings- og dokumentationsvirksomhed vedrørende dansk musik og musikliv.

Såfremt centret effektivt skal kunne opfylde sit formål som koordinerende informationsorgan, må virksomheden udbygges især i samarbejde med institutioner, som har eller får til opgave at beskæftige sig med informations-, dokumentations- og registreringsvirksomhed inden for dansk musik og musikliv.

Gennemførelse af ovennævnte forslag om forbedrede muligheder for information om, samt arkivering og dokumentation af dansk musik og musikliv indebærer en merbevilling på kr. 300.000.

ad § 3, stk. 1, nr. 10): Lokaler, teknisk udstyr og instrumenter.

Med baggrund i musiklovens forudsætninger og bevillinger er hidtil kun i få tilfælde og i mindre omfang ydet støtte til opførelse eller indretning af lokaler. Støtte er stort set alene ydet til indretning af øvelokaler på den rytmiske musiks område.

Antallet af egnede lokaler er imidlertid utilstrækkeligt. Dette gælder ikke alene lokaler til brug for offentlig fremførelse af musik, men også

lokaler til øvebrug på amatørmusikkens – og navnlig den rytmiske amatørmusiks område.

Opførelse og indretning af koncertlokaler m.v. er i princippet et primær- eller amtskommunalt anliggende. Det må være naturligt og rimeligt, at musiklivets lokalebehov i langt højere grad end nu tilgodeses i den prioritering, som lokalt finder sted med hensyn til etablering af lokaler til dækning af forskellige fritidsinteressers behov. Det er økonomisk uhensigtsmæssigt på længere sigt, at der ved nybygning og indretning af lokaler specielt til skolebrug og sportsbrug (haller, aulaer, sale m.v.) ikke tages hensyn til lokalernes anvendelighed i akustisk henseende til musikbrug. En akustisk rimelig anvendelighed vil kunne opnås ved en forholdsvis beskedne investering, såfremt kvalificerede akustikere involveres allerede på planlægningsstadiet. Mindre omkostningskrævende modulsystemer vil endvidere kunne forbedre akustiske mangler i allerede eksisterende lokaler.

Erfaringer, blandt andet gennem de til musiklovsmidlerne indkomne ansøgninger, viser, at en del af de nuværende udtryksformer under det rytmiske musikområde har et stort behov for akustisk egnede *øvelokaler* med lyddæpende isolering samt for tekniske forstærker- og lydanlæg. Der er derfor bevilget tilskud til indretning af øvelokaler i enkelte regionale områder, blandt andet København, Haderslev og Sønderborg. Endvidere er i adskillige tilfælde bevilget tilskud til anskaffelse af tekniske anlæg, specielt til koncert- eller øvelokaler. I begge tilfælde har det været en forudsætning for musiklovsstøtten, at resten af støttebehovet blev dækket fra lokal side, og at lokaler og anlæg er til rådighed for brugere i et større område.

På linje med øvrige fritidsinteresser for ungdommen må der skabes praktisk og økonomisk mulighed for, at amatører har adgang til akustisk egnede lokaler med rimelige tekniske faciliteter. Størrelsen af musiklovens midler bør i højere grad end hidtil gøre det muligt for staten at indgå i en tilskudsfordeling med amts- og primærkommunale midler til dette formål.

Der har vist sig et betydeligt udækket behov for *instrumenter* i specielt musikskoler og orkestre, ensembler m.v. inden for amatørområdet.

Et årligt beløb har været anvendt til indkøb af instrumenter med henblik på udlån til ansøgere fra en »instrumentbank«. Uanset at der siden bankens oprettelse i 1977 er indkøbt instrumenter for i alt ca. 2 mill. kr., som udlånsmæssigt er fordelt nogenlunde ligeligt mellem musikskole- og amatørmusikområdet, har dette bevillingsmæssigt kun imødekommet en mindre del af det behov, som

ifølge de til musikrådet indkomne ansøgninger må anses at være af kvalificeret og seriøs art.

Lovforslaget har til formål at forbedre mulighederne for indkøb af instrumenter til udlån.

Da det findes administrativt og økonomisk mest rationelt og effektivt at arbejde med et selvstændigt instrumentbanksystem for hele landet, foreslås derfor tilvejebragt mulighed for oprettelse af en landsdækkende, offentlig instrumentfond, som efter ansøgning kan udlåne instrumenter til musikskoler og til orkestre, ensembler m.v. på amatørområdet. Et landsdækkende system giver blandt andet større mulighed for omgående genudlån af tilbageleverede instrumenter og for udlån af dyrere og mere sjældne instrumenter til flere samtidige brugere i større områder.

Fondens midler tænkes tilvejebragt gennem offentlige tilskud, idet staten under forudsætning af uændrede bevillinger af musiklovens midler vil yde maksimalt 600.000 kr. årligt til fonden.

Bevilling af instrumentudlån foretages efter ansøgning i henhold til opslag i dagspressen. Ansøgninger sendes til de i henhold til musikloven nedsatte amtsmusikudvalg eller direkte til instrumentfonden. Det enkelte amtsmusikudvalg afgiver indstilling med prioritering af ansøgere i amtet tillige med en beløbsramme for tilskud til fonden for den omhandlede periode. Afgørelse om instrumentudlån træffes med baggrund i amtsmusikudvalgenes indstilling af en fondsstyrelse eller et fordelingsudvalg på tre til fem personer, udpeget af amtsmusikudvalgene og Statens Musikråd.

Det må anses for vigtigt, at de enkelte amtsmusikudvalg har en væsentlig indflydelse på udlånsvirksomheden ud fra en konkret bedømmelse af det til enhver tid foreliggende behov i de enkelte amter.

Der er endvidere konstateret et stort behov over hele landet for flygler til især professionel koncertbrug. Dette behov er i et vist omfang søgt imødekommet, enten i form af udlån eller i form af tilskud, som forudsætter dels tilsvarende tilskud fra lokal side og dels, at et flygel vil kunne få den bredest mulige, forsvarlige aktivitets- og område-mæssige anvendelse.

Gennemførelse af ovennævnte forslag om oprettelse af en landsdækkende »udlånsbank« for instrumenter, specielt til musikskole- og amatørmusikområdet, om forbedrede tilskudsmuligheder til indkøb af tekniske anlæg og til indretning af øvelokaler samt om etablering af en akustisk konsulentordning ved indretning af koncertsale indebærer en merbevilling på kr. 1.000.000.

Andre formål.

Folkemusikken er kun i beskedent omfang omtalt i bemærkningerne til musikloven. Det skyldes, at områdets forskelligartede, men dog naturligt sammenhængende aktiviteter ikke er henført til et bestemt ressort- eller støtteområde, og at folkemusikken først i de senere år har opnået en fornyet udbredelse af næsten eksplosiv karakter.

Folkemusikområdet omfatter specielt følgende aktiviteter: Indsamling, arkivering, forskning og dokumentation, formidling og information, undervisning samt koncertvirksomhed. Disse aktiviteter hører – på linie med andre musikarter – hjemme under støtteområderne i kap. 2.

Folkemusikhuset i Hogager blev oprettet i begyndelsen af 1970'erne i en gammel skole i nærheden af Holstebro som forsøg ved en udflytning af en af afdelingerne ved Folkemindesamlingen i København. Nettoudgifterne ved driften af folkemusiklivet afholdes for tiden af henholdsvis Dansk Folkemindesamling, af kulturministeriets tipsmidler og af Holstebro kommune.

Folkemusikhuset i Hogager er rammen om et arbejdsfællesskab imellem folkemusikere og folkemusikforskere, som på videnskabelig basis omfatter indsamling, udforskning og formidling af dansk folkemusik. Udover – eller som led i – det videnskabelige arbejde har folkemusikhuset holdt »åbne aftener« for lokalbefolkning og udefra interesserede i øvrigt. Hogager har været arbejds- og metodemæssigt banebrydende for genoplivelsen og bevarelse af den danske folkemusikkultur.

De positive erfaringer fra de videnskabelige samt fra de praktisk »åbne« arbejdsmetoder i Hogager har ført til etablering af mindre, lokale folkemusikhuse rundt om i Danmark (p.t. 55 »huse« i alt) og i 1976 til dannelse af »Foreningen Folkemusikhusringen«. Folkemusikhusene fungerer blandt andet i tilslutning til forsamlingshusene.

Foreningen har som medlemmer både »huse«, sociale institutioner, undervisningsinstitutioner og enkeltpersoner og må derfor betragtes som landsdækkende interesseorgan for traditionel folkemusik.

Der bør kunne ydes øget støtte til folkemusikkens område. Den årlige bevilling af tipsmidlerne til Hogager søges overført til musikloven.

På musiklovsområdet vil kunne etableres en konsulentbistand vedrørende indsamling, bearbejdnings og formidling af materiale samt supplerende støtteordninger, f.eks. til anskaffelse af teknisk udstyr.

Folkemusikken bør som andre emner kunne indgå i undervisningssystemerne, det vil sige i første række under folkeskolelov, fritidslov, højskolelov samt sociallovgivningen. Disse støttekanaler anvendes allerede i et vist omfang i dag.

Undervisning af mere professionel karakter samt af landsdækkende karakter (stævner, seminarier m.v.) bør kunne støttes helt eller delvist af staten på linje med øvrige musikgenrer.

Et af musikrådet nedsat udvalg har behandlet spørgsmålet om *elektronmusikkens* vilkår og fremtid i Danmark. Udvalget konkluderer i sin rapport, at elektronmusikken har haft vanskelige kår i Danmark. Elektronmusikken har i praksis vist sig at have så store anvendelsesmuligheder, både inden for den kompositoriske og den rytmiske musik, at der bør etableres rimelige elektronmusikalske studiefaciliteter.

Der må derfor ske en etapevis forbedring og udbygning af allerede eksisterende studiefaciliteter i Danmark samt en forbedring af elektronmusikkens anvendelse i pædagogisk øjemed.

Gennemførelse af ovennævnte forslag om en forbedring af folkemusikkens samt elektronmusikkens vilkår i Danmark indebærer en merbevilling på kr. 700.000.

Kapitel 3

Landsdelsorkestre m.v.

Efter musiklovens § 6 drives landsdelsorkestrene som selvejende institutioner med vedtægter, som foruden af ministeriet for kulturelle anliggender skal være godkendt af de tilskudsdydende kommuner og amtskommuner. Ministeriet kan dog godkende andre ordninger. En sådan ordning er godkendt for Odense Byorkester, der ikke er en selvejende institution, men drives som en kommunal institution.

Underskuddet ved driften af orkestrene dækkes med 50 pct. af staten under forudsætning af, at resten dækkes fra kommunal eller amtskommunal side. Forsåvidt angår Sønderjyllands Symfoniorkester udgør statens andel 75 pct. jfr. lovens § 5.

Driften af byorkestrene i Århus, Ålborg og Odense er baseret på primærkommunernes dækning af den kommunale del af underskuddet. For Sjællands Symfoniorkesters vedkommende dækkes den kommunale del af underskuddet af amterne øst for Storebælt og af Københavns og Frederiksborg kommuner. Forsåvidt angår Sønderjyllands Symfoniorkester dækkes den kommunale andel af underskuddet af Sønderjyllands amtskommune, Vejle amtskommune og 2 købstadskommuner.

Efter musiklovens § 4 skal landsdelsorkestrene medvirke til fremme af musiklivet i landsdelen. Fra en række amtsmusikudvalg har ministeriet modtaget forslag om en udbygning af orkestrenes landsdelsforpligtelse, således at der afholdes et øget antal koncerter i landsdelene.

Ministeriet vil søge forbedrede turneordninger for orkestrene gennemført, og der agtes derfor optaget forhandlinger med Landsdelsorkestrenes Samarbejdsudvalg og de tilskudsydende kommuner herom. Der skal i denne forbindelse tillige tages stilling til spørgsmålet om dækning af merudgifter ved forslagens gennemførelse.

Forslaget indgår som tilskudsbetingelse i lovens § 4, stk. 2. Der henvises herom til bemærkningerne under ændringsforslag nr. 5.

Kapitel 4

Musikrådets og amtsmusikudvalgenes organisation

På baggrund af musikrådets funktioner og arbejde i virkeperioden, jfr. de almindelige bemærkninger til kap. 2, har det i musikloven foreskrevne antal på 9 musikrådsmedlemmer vist sig at være passende til sikring af effektiviteten. De udpegede medlemmer har i praksis opfyldt lovens forudsætninger om at være alment sagkyndige inden for dansk musikliv, således at rådet i sit arbejde har kunnet fungere med den forudsatte saglige bredde og uafhængighed af organisations-, institutions- eller andre særinteresser.

Udgifterne til drift af Statens Musikråd anslås for finansåret 1981 at udgøre 650.000 kr., hvori indgår ca. 200.000 kr. som vederlag til rådets 9 medlemmer, jfr. finansudvalgets skrivelse af 2. juli 1980 (akt.stykke 418). Ved nærværende lovforslag stilles ikke forslag om ændringer i dette budget.

Det i henhold til Musiklovens § 9 etablerede repræsentantskab har bestået af 40 medlemmer. Der har vist sig at være stor interesse blandt institutioner, organisationer og interessegrupper inden for Dansk Musikliv for at have sæde i repræsentantskabet. Repræsentantskabet har virket efter sin hensigt, og der foreslås ikke ændringer i bestemmelserne om dets sammensætning og virksomhed.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til nr. 1

Efter lovens § 2 kan hvert amtsråd nedsætte et amtsmusikudvalg. Da samtlige amter har nedsat amtsmusikudvalg, bør lovbestemmelsen gøres obligatorisk, jfr. bemærkningerne foran pag. 4, sp. 1.

Til nr. 2

Forslaget tilsigter at skabe overensstemmelse med bestemmelsens anvendelse i praksis, hvorefter støtten til den normale drift af den frivillige musikundervisning i første række er et primærkommunalt anliggende, medens initiativer af landsdækkende interesse eller af forsøgsmæssig karakter anses for et statsligt og delvis et amtskommunalt anliggende.

Til nr. 3

Forslaget tilsigter at skabe overensstemmelse med den praksis, der har udviklet sig, hvorefter tilskud til udlån eller anskaffelse af instrumenter og teknisk udstyr er prioriteret højere end indretning og forbedring af lokaler til koncertvirksomhed, som principielt er en kommunal opgave eller en opgave, som henhører under anden lovgivning.

Til nr. 4

I naturlig sammenhæng med forslaget om en forbedring af mulighederne for opførelse af musikdramatiske forestillinger, jfr. side 8 i bemærkninger til lovforslaget, foreslås den allerede påbegyndte praksis for landsdelsorkestrenes medvirken ved Den jyske Operas forestillinger på landsplan direkte nævnt i lovteksten.

Til nr. 5

Forslaget tilsigter en spredning og en forøgelse af landsdelsorkestrenes koncertvirksomhed i landsdelene.

Det findes hensigtsmæssigt, at bestemmelsen indgår som et led i betingelserne for tilskud til orkestrene, således at den ny betingelse påses iagttaget af de tilskudsydende kommuner eller amtskommuner.

Der henvises til bemærkningerne foran pag. 12, sp. 1 og pag 7, sp. 1.

Til nr. 6

Den i musikloven foreskrevne funktionsperiode – 3 år – for medlemsskab af Statens Musikråd har vist sig at være for kort.

Såfremt et medlem skal have rimelig mulighed for at danne sig et overblik over aktiviteter og støttebehov på musiklovens omfattende områder, og såfremt dette overblik skal kunne anvendes i praksis, vil en fireårig periode være mere hensigtsmæssig.

I konsekvens heraf forlænges det nuværende musikråds funktionsperiode med 1 år til 1. oktober 1983.

Til nr. 7 og nr. 8

Efter den gældende lovs § 8, stk. 2, skal et af de af repræsentantskabet for Statens Musikråd udpegede medlemmer til rådet være udøvende eller skabende kunstner med særlig indsigt i samtidens musik og må ved beskikkelsen ikke være fyldt 35 år.

Endvidere skal et af de af ministeren udpegede

medlemmer være repræsentant for publikum.

Sammensætningen af repræsentantskabet for Statens Musikråd og proceduren ved valg af medlemmer til musikrådet vil imidlertid i tilstrækkelig grad kunne sikre den bedst mulige sammensætning af Statens Musikråd. Herom henvises til bemærkningerne foran pag. 12, sp. 1.

De i loven stillede krav til to af musikrådets medlemmer foreslås derfor ophævet.

Bilag 1

Lovforslagets økonomiske konsekvenser.

Lovens gennemførelse vil indebære følgende udgifter i et finansår (i oktober-1980-priser):

<i>Kap.2.</i>		
§ 3, stk. 1.		
nr. 1)	Musikundervisning uddannelse og videreuddannelse af pædagoger, grundkurser, undervisning i rytmisk musik, konsulent vedrørende den frivillige musikundervisning.	2.500.000
nr. 2)	Amatørmusik efteruddannelse af dirigenter/instruktører, landsdækkende aktiviteter i øvrigt samt sammenspilsaktiviteter med professionelle.	400.000
nr. 3)	Musikforeninger..... musikforeninger, jazzklubber o.lign., landsdækkende sammenslutninger.	400.000
nr. 4) og 5)	Orkestre, ensembler, kor Regionale basisensembler, turneer specielt med rytmiske ensembler.	1.500.000
nr. 6)	Koncertvirksomhed og musikdramatik lokale koncertaktiviteter som »huse,« festivals, kirkekoncerter, skolekoncerter, landsdækkende aktivitetsformidlende sammenslutninger, musikdramatik.	700.000
nr. 8)	Noder, fonogrammer	500.000
nr. 9)	Arkivering, dokumentation og information information om dansk musik.	300.000
nr. 10)	Instrumenter, lokaler m.v. landsdækkende instrumentbank, tekniske anlæg, flygler m.v., akustisk konsulentbistand, indretning af øvelokaler, specielt for den rytmiske amatørmusik.	1.000.000
	Andre formål folkemusik, elektronmusik, undersøgelser m.v.	700.000
	Udgifter i alt	8.000.000

På finansloven for 1980 er under § 21.8.01. Musikformål, Lov nr. 306 1976 afsat 37.827.600 kr., samt under § 21.30.01.52. Den kulturelle Fond, afsat 2.500.000 kr., eller i alt 40.327.600 kr. til formål i musikloven, heraf 30.008.000 kr. som lovbundne tilskud til de fem landsdelsorkestre samt 422.200 kr. som driftsudgifter til musiklovens administration.

Bilag til f.t.l. vedr. musik

Bilag 2

Lov nr. 306 af 10. juni 1976

Lov om musik

VI MARGRETHE DEN ANDEN, af Guds Nåde Danmarks Dronning, gør vitterligt:

Folketinget har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

Kapitel 1.*Statens musikråd og amtsmusikudvalg.*

§ 1. Statens musikråd har til opgave at virke til fremme af musiklivet i Danmark. Musikrådet skal rådgive og bistå offentlige myndigheder og institutioner i sager angående musikforhold. Ministeren for kulturelle anliggender skal indhente indstilling fra statens musikråd om anvendelse af midler efter §§ 3 og 7.

Stk. 2. Rådet kan på eget initiativ behandle spørgsmål vedrørende dansk musikliv og fremsætte erklæringer herom.

§ 2. Hvert amtsråd kan nedsætte et amtsmusikudvalg til fremme af musiklivet i amtet.

Stk. 2. Udvalget medvirker til at samordne den musikalske virksomhed i amtet og afgiver indstilling til amtsrådet og statens musikråd om støtte efter §§ 3 og 7.

Kapitel 2.*Støtteområder.*

§ 3. Ministeren for kulturelle anliggender kan yde støtte til musikformål, herunder særligt til:

- 1) driften af musikskoler og sammenslutninger af sådanne,
- 2) kunstnerisk arbejdende amatørkor, amatørorkestre og -ensembler og til deres organisationer,
- 3) musikforeninger og de for sådanne gældende abonnementsordninger samt til organisationer af publikum,
- 4) orkestre som nævnt i §§ 4 og 7,
- 5) orkestre, der ikke omfattes af §§ 4 og 7, samt kor og ensembler,
- 6) koncertvirksomhed og i særlige tilfælde musikdramatisk virksomhed,

- 7) videreuddannelse af musikere og andre med tilknytning til musikkens område,
- 8) udgivelse og udbredelse af noder, fonogrammer og publikationer om musik,
- 9) arkivering af dansk musik samt til dokumentations- og informationsvirksomhed,
- 10) indretning og forbedring af lokaler til koncertvirksomhed m.m., herunder til anskaffelse af teknisk udstyr og instrumenter samt i særlige tilfælde til driften af sådanne lokaler.

Stk. 2. Støtte efter stk. 1 skal tilgodese både ældre, nye og hidtil ukendte genrer og former for musik.

Stk. 3. Støtten kan ydes som tilskud, garanti eller lån.

Kapitel 3.*Landsdelsorkestre m.v.*

§ 4. Århus Byorkester, Ålborg Byorkester, Odense Byorkester, Sønderjyllands Symfoni-orkester og Sjællands Symfoni-orkester skal som landsdelsorkestre medvirke til fremme af musiklivet i landsdelen.

Stk. 2. Det er en betingelse for at opnå støtte efter § 5:

- 1) at det er orkestrets hovedopgave at afholde orkesterkoncerter omfattende et alsidigt repertoire af såvel ældre som nyere musikalske værker med særlig hensyntagen til værker af danske komponister,
- 2) at orkestret består af fast engagerede helårsbeskæftigede musikere og har en sådan størrelse og sammensætning, at grundlaget for fremførelse af det i 1) nævnte repertoire på kunstnerisk forsvarlig måde er til stede,
- 3) at orkestret i et rimeligt og kunstnerisk forsvarligt omfang er til rådighed for ballet- og musikdramatiske forestillinger og

for det stedlige musikkonservatorium som professionelt studieorkester, og

- 4) at orkestret søger sine opgaver løst i samarbejde med de øvrige landsdelsorkestre og med andre musikinstitutioner.

§ 5. Underskuddet ved driften af landsdelsorkestrene dækkes med 50 pct. af staten under forudsætning af, at resten dækkes fra kommunal eller amtskommunal side. For så vidt angår Sønderjyllands Symfoniorkester, udgør statens andel 75 pct. For Sjællands Symfoniorkesters vedkommende dækkes den amtskommunale og kommunale andel af amtskommuner øst for Store Bælt og Københavns og Frederiksberg kommuner.

Stk. 2. Forskud til dækning af driftsudgifterne kan udbetales i henhold til det af vedkommende kommuner og amtskommuner godkendte budget for orkestrets virksomhed i løbet af det regnskabsår, for hvilket det er beregnet. Endelig regulering finder sted efter regnskabsårets udløb på grundlag af det af kommunerne og amtskommunerne godkendte regnskab.

§ 6. Landsdelsorkestrene drives som selvejende institutioner med vedtægter, som foruden af ministeriet for kulturelle anliggender skal være godkendt af de tilskudsydende kommuner og amtskommuner. Ministeriet kan dog godkende andre ordninger.

Stk. 2. Ved hvert landsdelsorkester nedsættes et samarbejdsudvalg efter statens almindelige regler herom.

§ 7. Til andre orkestre, som i rimeligt omfang består af stedlige fagmusikere, kan ministeren for kulturelle anliggender yde tilskud til koncertvirksomhed af passende omfang, udøvet på alsidig, kunstnerisk forsvarlig måde.

Kapitel 4.

Musikrådets og

amtsmusikudvalgenes organisation.

§ 8. Statens musikråd består af 9 alment sagkundige medlemmer, der beskikkes af ministeren for kulturelle anliggender for en periode af 3 år.

Stk. 2. Repræsentantskabet som nævnt i § 9 udpeger 5 af medlemmerne. Et af disse medlemmer skal være udøvende eller ska-

bende kunstner med særlig indsigt i samtidens musik og må ved beskikkelsen ikke være fyldt 35 år. 4 medlemmer, hvoraf et skal være repræsentant for publikum, udpeges af ministeren for kulturelle anliggender, der ligeledes udpeger rådets formand blandt dets medlemmer.

Stk. 3. Umiddelbar genbeskikkelse kan kun ske for en periode.

Stk. 4. Til musikrådet knyttes et sekretariat, hvis leder ansættes af ministeren for kulturelle anliggender.

§ 9. Til at følge musikrådets virksomhed nedsætter ministeren for kulturelle anliggender et repræsentantskab, hvori betydende institutioner, organisationer og interessegrupper inden for dansk musikliv skal være repræsenteret. Medlemmerne beskikkes for 4 år ad gangen.

§ 10. Ministeren for kulturelle anliggender fastsætter efter indstilling fra henholdsvis repræsentantskabet og statens musikråd en forretningsorden for de pågældende organer.

§ 11. De nærmere regler for amtsmusikudvalgenes sammensætning og virksomhed fastsættes af amtsrådene. Ministeren for kulturelle anliggender kan udstede vejledende retningslinjer herfor.

§ 12. Ingen kan samtidig være medlem af statens musikråd og repræsentantskabet.

Kapitel 5.

Ikrafttrædelsesbestemmelser.

§ 13. Loven har virkning fra den 1. oktober 1976, §§ 4 og 7 dog først fra den 1. januar 1977.

Stk. 2. Lov nr. 136 af 17. maj 1961 om statstilskud til orkestre uden for hovedstadssområdet samt lov nr. 169 af 27. maj 1964 om statstilskud til et landsdelsorkester for Sjælland ophæves med virkning fra den 1. januar 1977.

§ 14. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kgl. anordning sættes i kraft i Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

§ 15. Forslag til revision af loven fremsættes for folketinget senest i folketingsåret 1980-81.

Givet på Christiansborg slot, den 10. juni 1976.

Under Vor Kongelige Hånd og Segl.

MARGRETHE R.

/ Niels Matthiasen.